Hoge Mors

Beplantingsplan op hoofdlijnen

november 2022

Leiden

Overzicht groenstructuur

Leeswijzer

Dit document beschrijft de groenstructuur in het projectgebied de Hoge Mors. Het vormt de onderlegger voor uitwerking van het beplantingsplan in detail. Het omvat ook gedeeltes die geen aanpassing nodig hebben. Bijvoorbeeld de groenstrook met wandelzone langs de Azurietkade.

Er zijn vijf gebieden:
- Groene hoofdstructuur: inheems groen.
- Groen in de overgang van groene hoofdstructuur naar stedelijk groen: een mengeling van inheems groen en exoten.
- Stedelijk groen: groen in de woonstraten. De keuze voor inheems of exoot is afhankelijk van de keuze van bewoners.
- Doorgaande route: Smaragdlaan, continu beeld, zoveel mogelijk inheems.
- Historisch lint: als in de overgangszone, maar met in zijn algemeenheid weinig ruimte voor groen. De bebouwing met gevelgroen bepaalt voor een groot deel het beeld en de sfeer.

Het bestaande, gezonde groen wordt aangevuld met nieuwe passende beplanting.

Ecologische hoofdstructuur - inheems groen

Overgangszone - exoten en inheems groen gemengd

Cultuurgroen - groen naar keuze

Doorgaande route

Historsch lint

Fietsverbinding in groenzone

Informele wandelpaden - halfverharding

Verblijfsgebied in de ecologische hoofdstructuur

4 Aanduiding paragrafen met detailbeschrijving

1 Groenzone langs het Maansteenpad

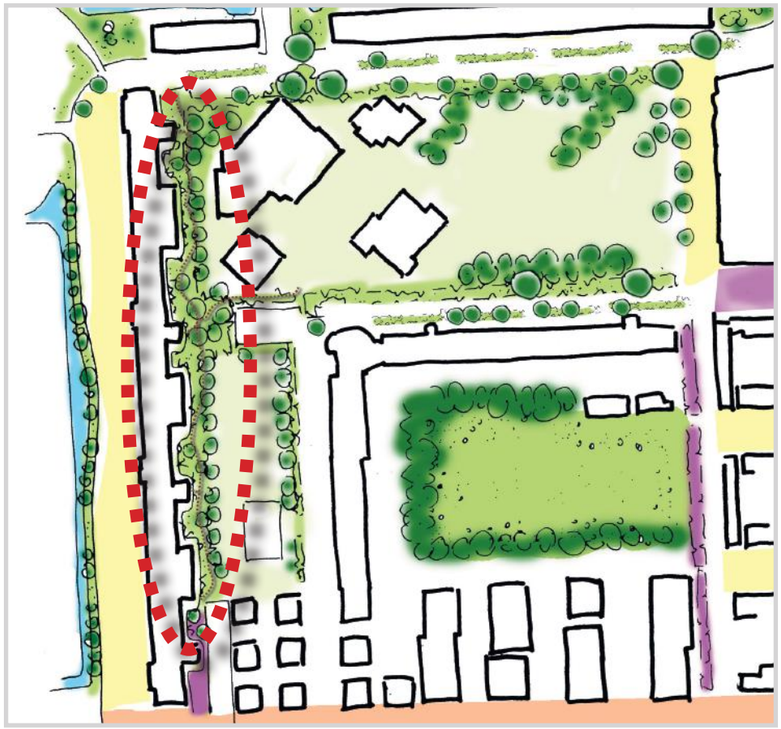

Huidige situatie
Trottoir langs de flat met hier en daar een boom in de verharding- Fietspad - Parkrand; gazon met bomenrij.

Mogelijke nieuwe situatie
Toegangspad langs de flat - groenzone met informeel wandelpad - Aansluitend de bestaande parkrand met bomenrij.

- In de nieuwe groenzone in een los verband nieuwe inheemse bomen.
- Ter hoogte van de Topaaslaan een groene doorgang naar noordelijke deel van het Morspark.
- Toegevoegd groen natuurlijk en inheems, nadruk op biodiversiteit.
- Voldoende doorzicht en overzicht.
- Groen aflopend in hoogte richting het toegangspad langs de flat.
- Bestaande gezonde bomen integreren in het plan.

Sfeerbeeld van de strook langs het Maansteenpad als de bestaande groenstrook wordt aangevuld met een meer biodiverse beplanting.

Voorbeelden van het bijbehorend groen

Bomen
Aanvullend op de bestaande eiken en dennen in de parkrand.

Sorbus aucuparia - gewone lijsterbes
hoogte: 10 m
bloei: wit, mei/juni
vruchten: oranje.
herfstkleur:geel

Crataegus monogyna - eenstijlige meidoorn
hoogte: 6-8 m
bloemen: wit, mei
vruchten: rood
herfstkleur: geel

Cornus mas - gele kornoelje
hoogte: 6 m
bloemen: geel, februari/maart
vruchten: rood
herfstkleur: geel

Onderbeplanting met solitairen
Lage heesters in groepen langs en onder de boomrand. Af en toe een accent met een klein groepje of een enkel exemplaar van een hogere soort.

Hedera hibernica 'Irish Arborescent' - struikklimop
bloei: lichtgroen, najaar

Hedera helix - klimop
kruipend en als klimmer

Lonicera periclymenum - wilde kamperfoelie
bloei: geel, juni/oktober, geurend klimplant

Wilde schaduwminnende kruiden onder de bomen

Wilde kruiden op lichtere plekken

Laag gras met verschillende kruiden, zoals klavers

Sambucus nigra - vlier
bloei: wit, juni/juli
vruchten: zwart

Rosa rubiginosa - egelantier
bloei: roze, juni/juli
vruchten: rood

Corylus avellana - hazelaar
bloei: bruin/lichtgeel, januari/maart
vruchten: lichtbruin

Viburnum opulus - Gelderse roos
bloei: wit, mei/juni
vruchten: rood

Cornus sanguinea - rode kornoelje
bloei: wit, mei/juni en september/oktober
vruchten: zwart
wintertakken: rood

Euonymus europaeus - kardinaalsmuts
bloei: gelig, mei/juni
vruchten: rozerood
herfstblad: rood

2 Groenzone langs het Morspark; Topaaslaan, Opaalstraat en Turkooislaan

Huidige situatie
Trottoir langs flats - Rijbaan - Parkeerstrook - Trottoir - Parkrand met bosschages.

Nieuwe situatie
Nieuwe groenvakken met bomen toegevoegd tussen parkrand met parkeren en rijweg en trottoir. Inheems groen, aansluitend bij groene hoofdstructuur. De ingangen van het Morspark met een duidelijk groen accent naar buiten toe.

Voorbeelden van het bijbehorend groen

Onderbeplanting met solitairen
Lage heesters in groepen langs en onder de boomrand. Af en toe een accent van een solitaire hogere soort.

Hedera hibernica 'Irish Arborescent' - struikklimop
bloei: lichtgroen, najaar

Hedera helix - klimop
kruipend en als klimmer

Lonicera periclymenum - wilde kamperfoelie
bloei: geel, juni/oktober, geurend klimplant

Wilde schaduwminnende kruiden onder de bomen

Wilde kruiden op lichtere plekken

Laag gras met verschillende kruiden, zoals klavers

Rosa rubiginosa - egelantier
bloei: roze, juni/juli
vruchten: rood

Viburnum opulus - Gelderse roos
bloei: wit, mei/juni
vruchten: rood

Cornus sanguinea - rode kornoelje
bloei: wit, mei/juni en september/oktober
vruchten: zwart
wintertakken: rood

Ilex aquifolium - hulst
bloei: mei/juni
vruchten: rood

3 Groenzone Turkooislaan zuidelijk deel

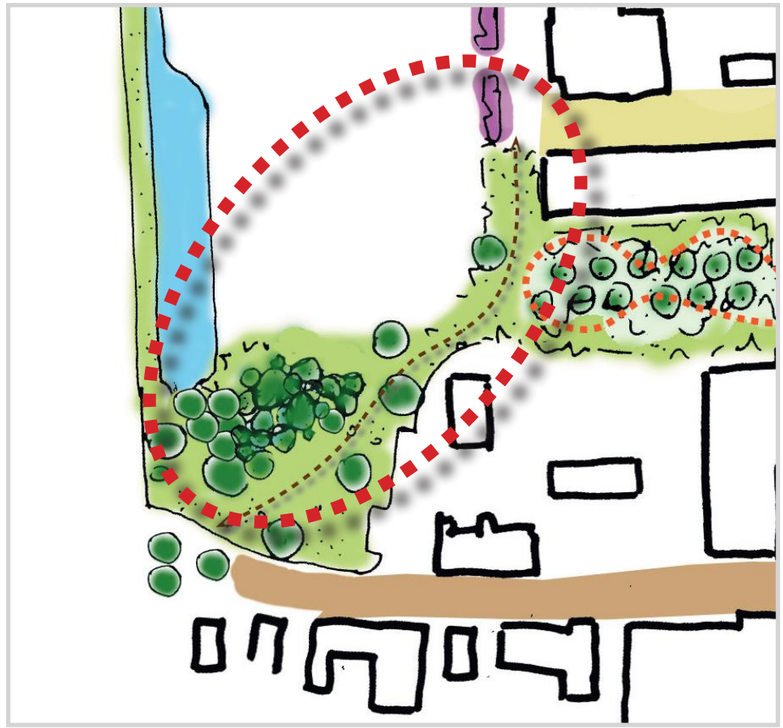

Huidige situatie
Doorgaande weg met versnipperd groen. Voornamelijk gazon met bomen. Gedeeltelijk buitenruimte van particuliere buitenruimte met een haag. Het is de onderlegger

Mogelijke nieuwe situatie
Brede natuurlijke groenstrook met een doorgaande langzaam verkeersroute (fietsen en wandelen). Een natuurlijk bosje maakt onderdeel van dit gebied.

Voorbeelden van het bijbehorend groen

Wilde kruiden op drogere plekken

Wilde kruiden op vochtige plekken

Meerstammige laagvertakte boom of hoge struik op drogere plekken

Bij een meerstammige, laagvertakte boom of struik beginnen de takken meteen bij de grond.

Sorbus aucuparia - gewone lijsterbes
hoogte: 10m
bloei: wit, mei/juni
vruchten: oranje.
herfstkleur:geel

Prunus padus - gewone vogelkers
hoogte: 8-12m
bloei: wit, april
vruchten: zwart

Malus sylvestris - wilde appel
hoogte: 7-9m
bloei: roze/wit, april/mei
vruchten: groengeel

Corylus avellana - hazelaar
hoogte: 5/7m
bloei: bruin/lichtgeel, januari/maart
vruchten: lichtbruin

Ulmus hollandica iep
hoogte: 15/18m
herfstkleur: geel

Acer campestre veldesdoorn
hoogte: 15/18m
herfstkleur: geel

Natuurlijk bosje op vochtige bodem; boom- en struiklaag

Alnus glutinosa - gewone els
hoogte: 10-20m
bloei: katjes, maart/april
vruchten: elzenproppen

Betula pubescens - zachte berk
hoogte: 15-20m
bloei: katjes, april/mei

Salix caprea - boswilg
hoogte: 10m
bloei: katjes, maart/april

Ribes nigrum - zwarte bes
bloei: rood/paars, april/mei
vruchten: zwart

Salix aurita - geoorde wilg
bloei: katjes, april/mei

Salix cinerea - grauwe wilg
bloei: katjes, maart/april

Rubus fruticosus - gewone braam
bloei: wit, mei/augustus
vruchten: zwart

Natuurlijk bosje; kruidlaag

Glechoma hederacea - hondsdraf
bloei: paars, april/juni/

Ficaria verna verna - speenkruid
bloei: geel, februari/mei

Thelypteris palustris - moerasvaren

Filipendula ulmaria - moerasspiraea
bloei: wit, juni/augustus en september/oktober

Ranunculus repens - kruipende boterbloem
bloei: geel, mei/juli

Oevers

Caltha palustris - dotterbloem
bloei: paars, april/mei en augustus/november

Iris pseudacorus - gele lis
bloei: geel, mei/juli

Lythrum salicaria - grote kattenstaart
bloei: roze, juni/september

Epilobium hirsutum - harig wilgenroosje
bloei: roze, juni/september

Stachys palustris - moerasandoorn
bloei: roze, juli/augustus

Filipendula ulmaria - moerasspiraea
bloei: wit, juni/augustus en september/oktober

Mentha aquatica - watermunt
bloei: lila, juli/november

Typha latifolia - grote lisdodde
bloei: zwart/groen/bruin, juni/juli

Phramites australis - riet
bloei: juli/oktober

4 Groenzone tussen Turkooislaan en Kornalijnstraat

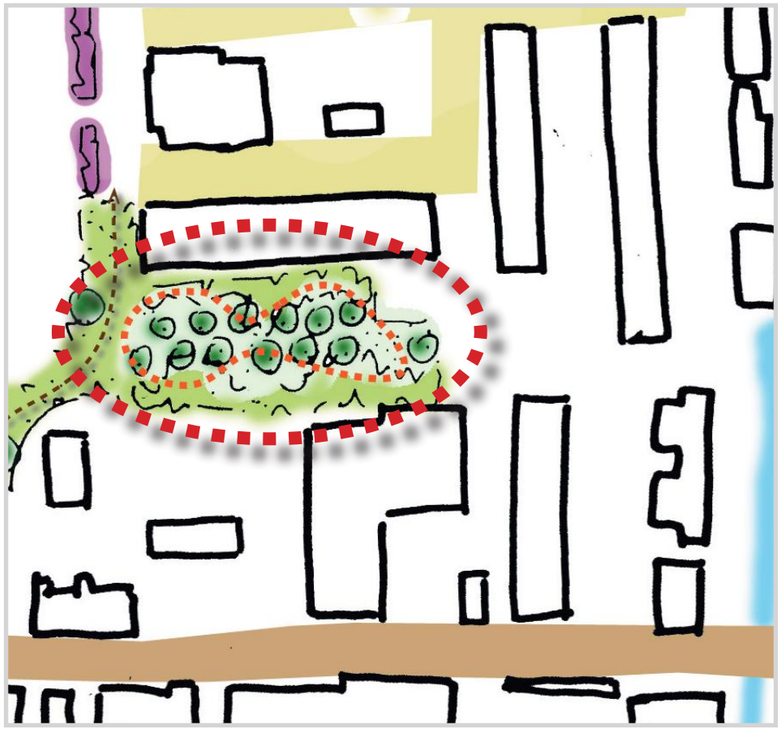

Huidig profiel
Pad langs tuinen - Smalle strook strakke heesters - Gazon met dubbele bomenrij en een gedeelte heesters - Strakke strook heesters langs de rand in de lengte.

Nieuw profiel
Bestaand groen integreren in de nieuwe inrichting. Inzetten op natuurlijker groen en beeld. In deze zone ruimte voor verblijf op intensiever ingericht groen (gras). Plekken en functies afhankelijk van wensen van omwonenden. Ook zelf een steentje bijdragen aan het onderhoud behoort tot de mogelijkheden.

Sfeerbeelden gebruik

Voorbeelden van het bijbehorend groen

Wilde kruiden

Mengsel met eetbare wilde kruiden

Laag gras met verschillende kruiden, zoals klavers

Aanvullende inheemse heesters

Hedera hibernica 'Irish Arborescent' - struikklimop
bloei: lichtgroen, najaar

Rosa rubiginosa - egelantier
bloei: roze, juni/juli
vruchten: rood

Cornus sanguinea - rode kornoelje
bloei: wit, mei/juni en september/oktober
vruchten: zwart
wintertakken: rood

Viburnum opulus - Gelderse roos
bloei: wit, mei/juni
vruchten: rood

Prunus spinosa - sleedoorn
bloei: wit, maart/april
vruchten: blauw

Ilex aquifolium - hulst
bloei: mei/juni
vruchten: rood

5 Groen langs watergangen

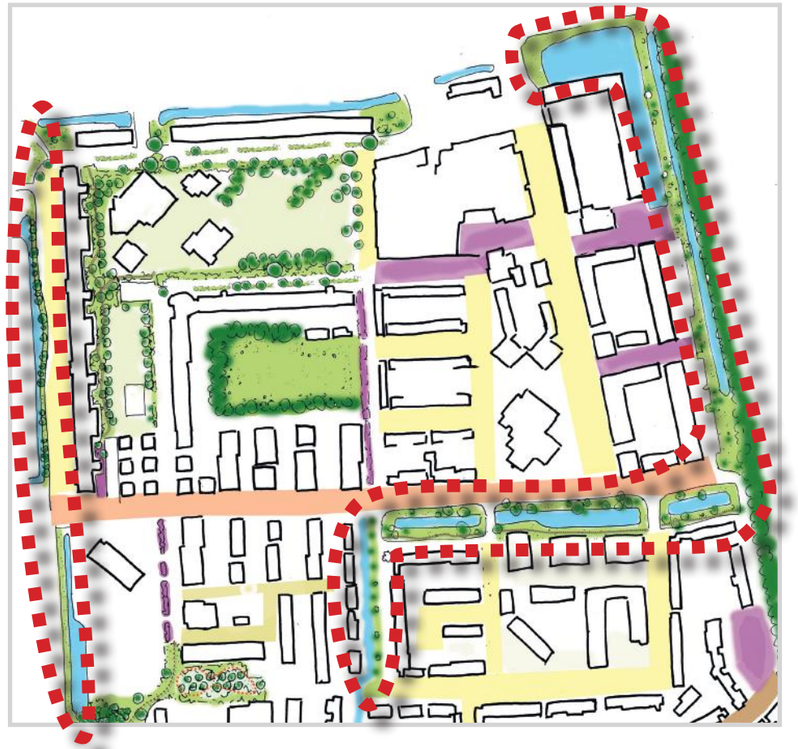

Huidig profiel
Taluds langs watergangen. Soms met een bredere groenzone. Het groen bestaat grotendeels uit gazon met bomen. Langs het spoor is een natuurlijker gedeelte met een wandelpad.

Nieuw profiel
Waar nodig oevers natuurlijk inrichten. Deels door intensief beheer te veranderen in extensief beheer. Deels door het toevoegen van inheemse bomen. Waar mogelijk het talud flauwer afwerken, zodat een natuurlijke gradiënt ontstaat van natte zone naar droge zone. In gedeeltes met voldoende breedte kan een informeel wandelpad worden aangelegd.

Sfeerbeeld bij de Toermalijnstraat van een natuurvriendelijke oever en berm met een wandelpaadje.

Voorbeelden van het bijbehorend groen

Bomen en heesters

Alnus glutinosa - gewone els
hoogte: 10-20m
bloei: katjes, maart/april
vruchten: elzenproppen

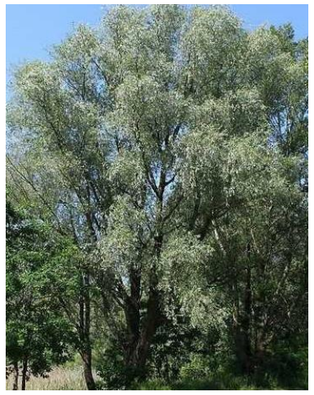

Salix alba - schietwilg
hoogte: 18-20m
bloei: katjes, april/mei

Salix aurita - geoorde wilg
hoogte: 2,5 m
bloei: katjes, april/mei

Salix viminalis - katwilg
hoogte: 4m
bloei: katjes, maart/april

Bermbegroeiing

Wilde kruiden aan de waterlijn

Wilde kruiden hoger op het talud

Oevers

Caltha palustris - dotterbloem
bloei: paars, april/mei en augustus/november

Iris pseudacorus - gele lis
bloei: geel, mei/juli

Lythrum salicaria - grote kattenstaart
bloei: roze, juni/september

Epilobium hirsutum - harig wilgenroosje
bloei: roze, juni/september

Stachys palustris - moerasandoorn
bloei: roze, juli/augustus

Filipendula ulmaria - moerasspiraea
bloei: wit, juni/augustus en september/oktober

Mentha aquatica - watermunt
bloei: lila, juli/november

Typha latifolia - grote lisdodde
bloei: zwart/groen/bruin, juni/juli

Phramites australis - riet
bloei: juli/oktober

6 Overgangszones

Huidige situatie
Dit zijn verschillende locaties in de wijk. Ze verbinden twee natuurlijke zones met elkaar, of vormen de overgang tussen een natuurlijke zone en een cultuur zone. In de huidige situatie zijn dit plekken zonder groen, of plekken met cultuurlijk groen. Het sortiment bestaat dan hoofdzakelijk uit exoten.

Nieuwe situatie
De inrichting van deze plekken kan strak zijn, maar de beplanting kenmerkt zich door een natuurlijker beeld. Het sortiment bestaat uit exoten en inheemse planten.

Het is mogelijk om in het kader van Samen aan de Slag een plantvak te adopteren. In dat geval is de plantkeuze vrijer. Die kan dan bijvoorbeeld ook bestaan uit vaste planten.

Sfeerbeeld van een profiel bij de Topaaslaan met trottoir, plantvak en daarna een parkeerstrook.

Voorbeelden van het bijbehorend groen

De overgangszones bestaan uit meerdere kleinere locaties. Onderscheid kan worden gemaakt door een kleurthema in de per plek.

Thema wit - geel

Bodem

Deutzia gracilis 'Nikko' - bruidsbloem
bloei: wit, mei/juni

Clethra alnifolia ' White Spire' - schijnels
bloei: wit, juli/augustus

Philadelphus ' Manteau ' Hermine' - boerenjasmijn
bloei: wit, juni

Potentilla fruticosa 'Dart's Cream' - ganzerik
bloei: creme, juni/september

Hypericum inodorum ' Rheingold' - hertshooi
bloei: geel, juni/oktober

Forsythia 'Maree d' Or' - Chinees klokje
bloei: geel, februari/maart

Erbovenuit

Viburnum opulus - Gelderse roos
bloei: wit, mei/juni
vruchten: rood

Cornus sanguinea - rode kornoelje
bloei: wit, mei/juni en september/oktober
vruchten: zwart
wintertakken: rood

Buddleia ' White Ball'
bloei: wit, juli/september

Thema wit - roze

Deutzia gracilis 'Nikko' - bruidsbloem
bloei: wit, mei/juni

Clethra alnifolia ' White Spire' - schijnels
bloei: wit, juli/augustus

Spiraea decumbens - spierstruik
bloei: wit, juni

Weigelia 'Pink Poppet'
bloei: roze, mei/juni

Symphoricarpos doorenbosii 'Magic Berry' - sneeuwbes
bessen: roze, september/oktober

Spiraea japonica 'Manon' - spierstruik
bloei: roze, juni/juli

Erbovenuit

Rosa rubiginosa - egelantier
bloei: roze, juni/juli
vruchten: rood

Kolkwitzia amabilis 'Pink Cloud'
bloei: roze, juni

Cornus sanguinea - rode kornoelje
bloei: wit, mei/juni en september/oktober
vruchten: zwart
wintertakken: rood

Thema roze - paars

Weigelia 'Pink Poppet'
bloei: roze, mei/juni

Spiraea fritschiana 'Pink Parasols'
bloei: roze, juni/juli
herfstkleur: rood

Potentilla fruticosa 'Pink Beauty'
bloei: roze,
mei/augustus

Caryopteris clandonensis 'Blauer Spatz'- baardbloem
bloei: paars,
augustus/september

Hedera hibernica 'Irish Arborescent' - struikklimop
bloei: lichtgroen,
najaar

Buddleia 'Blue Chip'
bloei: paars,
juli/herfst

Erbovenuit

Rosa rubiginosa - egelantier
bloei: roze, juni/juli
vruchten: rood

Ribes sanguineum 'Pink Rain' - rode ribes
bloei: roze, april

Syringa vulgaris 'Belle de Nancy' - sering
bloei: lichtpaars,
mei/juni

7 Hoge Morsweg

Huidig profiel
Oud bebouwingslint met weinig ruimte voor groen. Er is slechts ruimte voor hier en daar een boom.

Nieuw profiel
De kwaliteit van deze weg bestaat uit het historische beeld van de bebouwing. Boomspiegels worden zoveel mogelijk vergroend.
Ook het adopteren van boomspiegels in het kader van Samen aan de Slag is mogelijk.

Bij onderhoud door de gemeente bestaat de beplanting uit lage heesters. Bij onderhoud door bewoners in het kader van Samen aan de Slag kunnen dit ook vaste planten zijn. Zie voor sfeerbeelden paragraaf 9.

8 Smaragdlaan

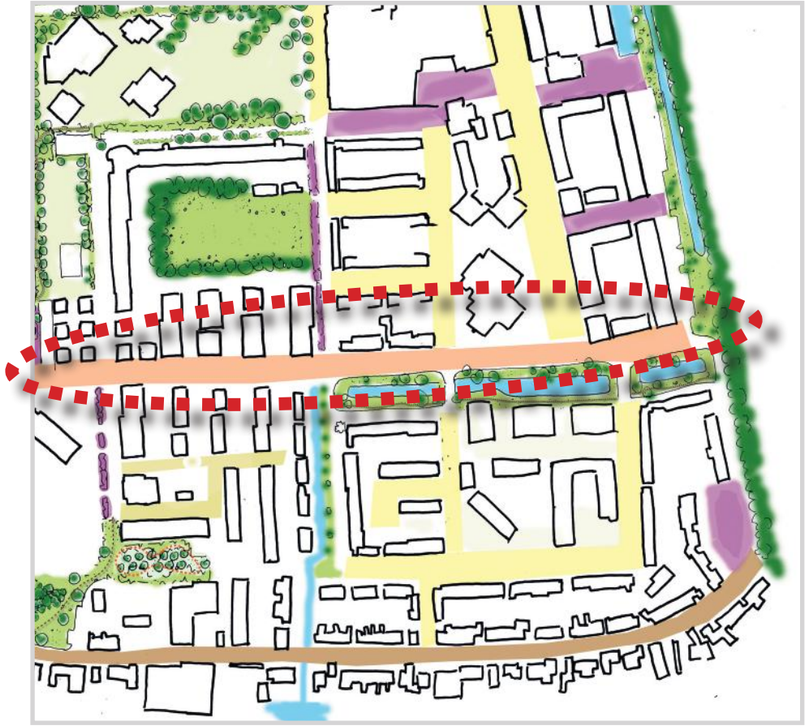

Huidig profiel
Doorgaande weg met aanweerzijden van de rijbaan (zieke) paardenkastanjes in de verharding. Het oostelijk deel sluit aan de zuidkant aan op de groene hoofdstructuur van de wijk.

Nieuw profiel
Nieuw wegprofiel waardoor over de hele lengte van de straat ruimte is voor groenvakken met daarin nieuwe gezonde bomen. Zie voor sfeerbeelden paragraaf 1, 2, 5 en 6.

9 Tussenstraten (de gele gedeeltes)

Huidig profiel
Alle overig groen in kleinere, of doorgaande straten. Het bestaande groen bestaat veelal uit bomen in de verharding.

Nieuw profiel
De inrichting hangt af van de wensen van bewoners en de beschikbare ruimte. Het groen bestaat naar wens uit cultuurgroen of natuurlijker groen. Ook de wens van bewoners om zelf een gedeelte van het groen te beheren bepaalt de inrichtingsmogelijkheden.

Bij onderhoud door de gemeente bestaat de beplanting uit heesters.
Bij onderhoud door bewoners in het kader van Samen aan de Slag kunnen ook vaste planten worden aangeplant.

Voorbeelden van het bijbehorend groen

Vaste planten in plantvakken

Bij een geadopteerde plantvak kunnen ook vaste planten worden aangeplant.

Bomen

Crataegus monogyna - eenstijlige meidoorn
hoogte: 10m
bloei: wit, mei
vruchten: rood
herfstkleur: geel

Malus toringo - sierappel
hoogte: 5m
bloei: lichtroze, april
vruchten: geel/oranje

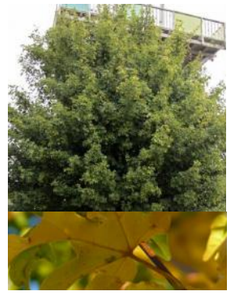

Acer campestre - veldesdoorn
hoogte: 12m
herfstkleur: geel

Groene boomspiegel onderhoud door bewoners

Meerdere vaste planten, één- of tweejarige planten

Een vaste plant
Geranium 'Cambridge'
bloei: roze, juni/juli
half wintergroen

Groene boomspiegel onderhoud door de gemeente

Symphoricarpos chenaultii 'Hancock Low' - sneeuwbes
vruchten: roze, september/november

Hedera hibernica 'Irish Arborescent' - struik-klimop
bloei: lichtgroen, najaar

Afhankelijk van de grootte van de boom-spiegel één of twee soorten lage heesters.